

Nejvyšší státní zastupitelství

Jezuitská 4
660 55 Brno

V Praze dne 4. října 2012

Oznámení podezření ze spáchání trestného činu

ve smyslu § 158 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Trestný čin

Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek podle § 346 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, spáchaný v souvislosti ze zpracováním znaleckého posudku č. 2339/2011 ze dne 17.10.2011

Podezřelý

Prof. Ing. Vladimír Smejkal, CSc. LL.M., místo podnikání Praha 8, Včelařská 9, PSČ 182 00, znalec jmenovaný rozhodnutím ministra spravedlnosti ČSR ze dne 25.6.1987 č.j. ZT 1972/87, rozhodnutím ministra spravedlnosti ČR ze dne 21.6.1995 č.j. ZT 2262/95 a rozhodnutím ministra spravedlnosti ČR ze dne 19.3.2001 č.j. M – 456/2001 v oborech ekonomika, elektronika, kriminalistika, kybernetika, školství a kultura

Oznamovatel

Sdružení INDOC - Tomáš Pfeffer, místo podnikání Praha 6, Šermířská 2378/3b, PSČ 169 00, IČ 87705508 a Ing. Martin Kovařík, místem podnikání Praha 4, Adamovská 3/804, PSČ 140 00, IČ 14947747

Adresa pro doručování

Tomáš Pfeffer, datová schránka akjz487, e-mail pfeffer@indoc.cz

Příloha

Znalecký posudek č. 2339/2011 ze dne 17.10.2011

Sdružení INDOC

Tomáš Pfeffer
Ing. Martin Kovařík
Mgr. Vítězslava Kukáková

Šermířská 2378/3b, 169 00 Praha 6
Adamovská 804/3, 140 00 Praha 4
Zadní 209, 691 26 Pouzdrany

IČ 87705508
IČ 14947757
IČ 88107787

www.indoc.cz

datová schránka akjz487
datová schránka e4hyzmg
datová schránka kdw5ubt

I.

Oznamovatel považuje úvodem trestního oznámení za vhodné upozornit na skutečnost, že níže popsané jednání vykazující znaky trestného činu může mít bezprostřední souvislost s kauzou podplácení při veřejných zakázkách, za niž je v současné době vazebně stíhán bývalý první náměstek ministra práce a sociálních věcí Vladimír Šiška.

Znalecký posudek, jehož zpracováním došlo podle přesvědčení oznamovatele ke spáchání trestného činu, měl legalizovat postup ministerstva při zadání veřejné zakázky bez řádného výběrového řízení. Jedná se přitom o jednu z veřejných zakázek, u nichž mohlo mít ministerstvo výrazný zájem na tom, aby nebyla prošetřována Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.

II.

Prof. Ing. Vladimír Smejkal, CSc. LL.M., místem podnikání Praha 8, Včelařská 9, PSČ 182 00, znalec jmenovaný rozhodnutím ministra spravedlnosti ČSR ze dne 25.6.1987 č.j. ZT 1972/87, rozhodnutím ministra spravedlnosti ČR ze dne 21.6.1995 č.j. ZT 2262/95 a rozhodnutím ministra spravedlnosti ČR ze dne 19.3.2001 č.j. M – 456/2001 v oborech ekonomika, elektronika, kriminalistika, kybernetika, školství a kultura (dále jen „znalec“) zpracoval na základě objednávky České republiky – Ministerstva práce a sociálních věcí se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1/376, PSČ 128 01, IČ 00551023 (dále jen „zadavatel“) znalecký posudek č. 2339/2011 ze dne 17.10.2011 (dále jen „posudek“). Na základě posudku, při současné absenci jakýchkoli dalších podkladů, se zadavatel rozhodl zadat veřejnou zakázku značného finančního objemu nazvanou „Zlepšení adresnosti a účelovosti vyplácení dávek z pojistných i nepojistných systémů, na jejichž výplatu má vliv činnost LPS“ (dále jen „veřejná zakázka“) v tzv. jednacím řízení bez uveřejnění, a to přímo společnosti IBM Česká republika, spol. s r.o. (dále jen „IBM“).

Existují závažné pochybnosti o tom, že zadavatel byl oprávněn k zadání veřejné zakázky použít jednací řízení bez uveřejnění. Na základě příslušných podnětů začal postup zadavatele prošetřovat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“). V rámci příslušného správního řízení se oznamovatel seznámil s posudkem a dospěl k závěru, že způsob, jakým je zpracován a závěry, které znalec učinil, mohou naplňovat skutkovou podstatu trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 trestního zákoníku. Oznamovatel je přesvědčen o tom, že posudek je hrubě zkreslený a neúplný a byl zpracován účelově s cílem legalizovat nezákonný postup zadavatele při zadání veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění.

Jak již oznamovatel zmínil, porušení zákona o veřejných zakázkách je v současné době předmětem šetření Úřadu. Vedené správní řízení se však týká pouze zadavatele veřejné zakázky. Oznamovatel je nicméně přesvědčen o tom, že věc má rovněž trestněprávní aspekty, a to ve

vztahu ke znalci, který zpracoval posudek. **Znalec vydáním hrubě zkresleného a neúplného posudku významnou měrou přispěl k pokusu zadavatele zadat veřejnou zakázku, aniž předtím proběhlo řádné zadávací řízení.** Cena za veřejnou zakázku by tak nebyla podrobena hospodářské soutěži a mohlo dojít ke vzniku škody velkého rozsahu zadavateli, což činí jednání znalce společensky škodlivým.

Podle přesvědčení oznamovatele vykazuje posudek zásadní nedostatky. Vzhledem k nesporné odborné erudici a zkušenosti znalce přitom nemohou být předmětné nedostatky důsledkem pouhého opomenutí či prosté nedbalosti. Avšak i za předpokladu, že by tomu tak bylo, skutečností zůstává, že **posudek je hrubě zkreslený a neúplný ve smyslu § 346 odst. 1 trestního zákoníku. Posudek vychází z nedostatečných podkladů, nekvalitního průzkumu trhu a z nesprávné interpretace prokazatelných skutečností.** Oznamovatel má za to, že znalec nebyl oprávněn formulovat závěry posudku ve prospěch zadání veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění a dále uvádí nejzásadnější nedostatky, pokud jde o způsob zpracování posudku a závěry znalce.

III.

Znalec se při zpracování posudku **záměrně vyhnul klíčové otázce, a to jaká řešení, jež jsou k dispozici na relevantním trhu, vyhovují požadavkům zadavatele** na předmět veřejné zakázky. Místo toho se znalec zaměřil na řešení označené jako FAMS/EPSP společnosti IBM, o němž se lze na základě postupu zadavatele při zadání veřejné zakázky domnívat, že si jej zadavatel předem vybral. Znalec v rámci posudku spekuloval o tom, zda je možné vytvořit obdobné dílo v podobě informačního systému tak, že by mělo stejné parametry jako zadavatelem favorizované řešení. Znalec tedy nezkoumal, zda na trhu objektivně existují různá řešení potřeb zadavatele veřejné zakázky, ale pouze porovnával případné další možnosti s řešením FAMS/EPSP, nikoli s požadavky zadavatele na předmět veřejné zakázky. Toto pochybení je zásadní a ovlivňuje celý věcný obsah i závěry posudku.

Znalec **cíleně uplatnil nerovný přístup k posouzení řešení IBM a řešení ostatních dodavatelů** schopných plnit veřejnou zakázku. Zejména z čl. 3.5 posudku plyne, že zatímco v případě řešení IBM znalec provedl jeho podrobné posouzení a srovnání se specifikací zadavatele, v případě ostatních dodavatelů pracoval pouze s rámcovými informacemi z veřejně dostupných zdrojů. Znalec další dodavatele za účelem získání podrobnějších informací nijak nekontaktoval, ani se nepokusil získat podrobnější informace, na jejichž základě by mohl učinit oprávněný a věcně podložený závěr, zda a do jaké míry vyhovují jejich řešení požadavkům zadavatele na předmět veřejné zakázky. Postup znalce při srovnávání jednotlivých produktů je nutně netransparentní a diskriminační, přičemž vede ke hrubě zkresleným závěrům ve prospěch IBM.

Znalec **účelově omezil průzkum trhu na Českou republiku**, ačkoli mohla být nabízena i zahraniční řešení. Z čl. 3.5 posudku vyplývá, že znalec se zabýval pouze dvěma řešeními odlišnými od řešení společnosti IBM, přičemž se (jak sám znalec uvádí) identifikoval tato řešení pouze podle jejich názvu a zaměřil se toliko na řešení nabízená v České republice. Veřejná zakázka je přitom takového obsahu a finančního objemu, že by podle zákona o veřejných zakázkách musela být uveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie. Nabídku by tak mohli podat i zahraniční dodavatelé, kteří by přirozeně nabízeli především zahraniční řešení. Znalec tedy nebyl oprávněn omezit průzkum trhu na Českou republiku. Jestliže tak učinil, nelze „průzkum“ použít jako oprávněný podklad pro závěry posudku. Rovněž závěr znalce uvedený v čl. 4.5, části B posudku, že mu není známo žádné jiné řešení na úrovni EU, které by splňovalo požadavky zadavatele, je nepodložený, neboť znalec podle vlastního vyjádření analyzoval trh v rámci České republiky, nikoliv v rámci Evropské unie.

Znalec **záměrně neposuzoval produkty jiných dodavatelů určené pro plnění předmětu veřejné zakázky**. Z čl. 3.5.2 a 3.5.3 posudku je zřejmé, že znalec srovnával mimo jiné řešení společnosti SAS Institute označené jako SAS Enterprise Case Management. Tento produkt však není ve vztahu k předmětu veřejné zakázky relevantní. Tím je řešení Fraud Framework for Government, o němž znalec bez dalšího konstatoval (str. 38 posudku, nesprávně označeno jako Fraud Framework), že není porovnatelné. Posuzovaný produkt SAS Enterprise Case Management (<http://www.sas.com/solutions/fraud/case-management/index.html>) není řešením pro detekci fraudu, která je klíčová pro plnění veřejné zakázky, ale pouze nástrojem pro řízení procesu vyšetřování podezření identifikovaných typicky pomocí řešení SAS Fraud Framework for Government. Tato skutečnost musela být znalci, jehož odborná kvalifikace je nesporná, zřejmá i z veřejně dostupných zdrojů, navíc měl možnost si opatřit další informace. Přesto bylo porovnání FAMS/EPSP společnosti IBM provedeno účelově s produktem SAS jiné a naprosto odlišné kategorie. Při nezaujatém přístupu by znalec musel shledat, že produkt SAS Fraud Framework for Government je uceleným integrovaným řešením pro přípravu modelů a identifikaci podezření z fraudu (viz <http://www.sas.com/solutions/fraud/index.html>). Tento produkt umožňuje rychlou implementaci systému, který odpovídá požadavkům zadavatele na pořizovaný produkt - předmět veřejné zakázky.

Znalec se **úmyslně pokusil vzbudit mylný dojem, že údajná jedinečnost preferovaného řešení IBM vyplývá z autorskoprávní a patentové ochrany**, což je zřejmé z čl. 4.1.3, 4.1.4 a 4.2 posudku. Tato argumentace je zcela irelevantní, což musí být znalci z jeho činnosti velmi dobře známo. Je totiž nesporné, že jakýkoliv počítačový program jakéhokoli dodavatele je vždy z podstaty věci předmětem ochrany autorským právem. Skutečnost, že produkt společnosti IBM je chráněn autorským právem a patenty, neprokazuje a nemůže prokazovat, že systém FAMS/EPSP je jediným systémem způsobilým splnit požadavky zadavatele na předmět veřejné zakázky. Znalec se kromě již uvedeného nezabýval otázkou, zda patenty společnosti IBM, o něž opírá závěry svého posudku, jsou ke splnění požadavků zadavatele na předmět plnění nezbytné.

V opačném případě by musel nutně dospět k závěru, že předmětné patenty pro plnění veřejné zakázky potřeba nejsou. Konečně, znalec se nezabýval ani otázkou, zda k patentům a výhradním právům společnosti IBM nebyla udělena licence opravňující jiný subjekt k využití těchto patentů a autorských práv. Přinejmenším společnost SAS Institute přitom disponuje celosvětově oprávněním k užití celého patentového portfolia IBM. Posudek v této části zjevně sleduje jediný cíl, a to zastřít objektivní realitu podrobným rozbořením aspektů, které nemají k zadání veřejné zakázky žádný vztah.

IV.

Z výše uvedeného vyplývá, že **posudek vykazuje řadu vad a nedostatků, které působí, že jeho závěry jsou objektivně nesprávné a nevěrohodné.** Je zřejmé, že posudek byl od samého počátku **koncipován jako účelový s cílem podpořit postup zadavatele veřejné zakázky, který se předem rozhodl pro pořízení plnění IBM, a to v jednacím řízení bez uveřejnění.** Z posudku je patrný tendenční přístup znalce, který se snaží vzbudit dojem, že řešení IBM je technicky unikátní, a tedy jediné možné. Opak je však pravdou, což by znalec zjistil, pokud by k průzkumu trhu a jednotlivým produktům přistupoval nezaufatě a hledal odpověď na otázku, jaká řešení jsou způsobilá vyhovět požadavkům zadavatele. Posudek neobsahuje relevantní informace a důkazy, na jejichž základě by byl znalec oprávněn dojít k závěru, že veřejnou zakázku lze zadat v jednacím řízení bez uveřejnění společnosti IBM. Znalec však takový závěr přesto učinil, což činí posudek hrubě zkresleným a neúplným.

Oznamovatel má tudíž za to, že existuje důvodné **podezření ze spáchání trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 trestního zákoníku,** a to výše označeným podezřelým. Jednání podezřelého přitom bylo způsobilé přivodit zadavateli, který se rozhodl zadat veřejnou zakázku na základě závěrů posudku bez řádného výběrového řízení, **škodu velkého rozsahu, což činí jednání podezřelého značně společensky škodlivým.**

Oznamovatel žádá, aby orgány činné v trestním řízení učinily všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele. Oznamovatel dále v souladu s § 158 odst. 2 trestního řádu žádá, aby byl do jednoho měsíce od tohoto oznámení vyrozuměn o učiněných opatřeních.